DEÜ Fen Fakültesi Bilgisayar Bilimleri Bölümü

BİL 3013 Veri Madenciliğine Giriş

Ödev 2. Kümeleme

Kodların ve Veri setlerinin Kaggle linki:

https://www.kaggle.com/code/ozgurd5/bil3013-data-mining-assignment-2-code https://www.kaggle.com/datasets/ozgurd5/bil3013-data-mining-assignment-2-data

Grup 2 Öğrenci: Özgür Dalbeler - 2022280084

Öğretim Üyesi: Prof. Dr. Efendi NASİBOĞLU

1- Ödevin Tanımı

Herkes bir önceki ödevinde topladığı verilerdeki Fiyat (veya Kira bedeli) atributunu kullanarak, piyasayı "Ucuz", "Orta" ve "Pahalı" gibi 3 grupa (kümeye) ayırması gerekiyor. Kümeleme için K-ortalamalar kümeleme algoritması ve Öklit uzaklığı kullanılmalıdır.

Sakai sistemine aşağıdaki dosyaların yüklenmesi gerekiyor:

- a) Topladığınız verilerin temizlenmemiş halini içeren ham veriseti,
- b) Temizlenmiş ve ön hazırlık işlemlerinden geçmiş veriseti,
- c) Kümeleme sonuçlarının yansıtılması (kümeleme sonrası her verinin ait olduğu kümeyi belirten numarası 0,1 veya 2 olarak temizlenmiş veri setine ayrı bir sütun şeklinde eklensin)
- d) Her bir kümedeki nesne sayısı, min, max, ortalama değeri, standart sapması, histogramı gibi gösterge ve grafiklerini oluşturarak hazırlanmış ve piyasa analizini içeren rapor dosyası,
- e) Program kodlarını içeren dosya.

2- Kullanılan Yöntemler ve Teknolojiler

Pandas: Pandas, Python'da veri analizi ve manipülasyonu için kullanılan bir kütüphanedir. DataFrame, tablo yapısında verileri saklar ve CSV, XLSX, JSON gibi formatlardan veri okuma ve yazma imkanı sunar.

Kurulumu:

```
pip install pandas
```

Kullanımı:

```
import pandas as pd
df = pd.DataFrame(ilanlar)
```

Openpyxl: Pandas kütüphanesinin Excel dosyasına veri yazabilmesi için openpyxl kütüphanesinin yüklenmesi gerekir.

Kurulumu:

```
pip install openpyxl
```

Kullanımı:

```
df.to_excel('ilanlar.xlsx', index=False)
```

Matplotlib: Matplotlib, Python'da veri görselleştirme için kullanılan bir kütüphanedir. Grafikler, histogramlar, çubuk grafikler ve diğer görseller oluşturmak için sıkça kullanılır.

Kurulumu:

```
pip install matplotlib
```

Kullanımı:

```
import matplotlib.pyplot as plt

x = [1, 2, 3, 4, 5]
y = [10, 20, 25, 30, 35]

plt.plot(x, y, marker='o')
plt.xlabel('X Ekseni')
plt.ylabel('Y Ekseni')
plt.title('Örnek Grafik')
plt.show()
```

3- Uygulama

Bu projede **hepsiemlak.com** sitesindeki Buca ilçesindeki kiralık dairelerin ilanlarının fiyatları k-means kümeleme yöntemi kullanılarak "Pahalı", "Orta" ve "Ucuz" olmak üzere üç gruba kümelenmiştir.

Uygulamanın önemli adımları aşağıdaki gibidir:

3.1- Modüller

```
# Pandas modülü
import pandas as pd

# Matplotlib modülü
import matplotlib.pyplot as plt
```

3.2- Ham veriyi okumak

```
# Excel dosyasını oku
df = pd.read_excel("ham_veri.xlsx")
```

3.3- Veriyi temizlemek

Veri temizleme aşamasında duplikeler ve boş veriler kaldırılıp fiyat formatlanmış ve ardından veriler küçükten büyüğe sıralanmıştır.

```
# Duplikeleri Link sütununa göre tespit et ve yazdır
duplikeler = df[df.duplicated(subset="Link", keep="first")]
print("Duplikeler (aynı linke sahip satırlar): ", len(duplikeler))
print(duplikeler[["Başlık", "Fiyat", "Link"]])

# Boş fiyatları tespit et ve yazdır
bos_fiyatlar = df[df["Fiyat"].isna()]
print("\nBoş Fiyatı Olan Satırlar:", len(bos_fiyatlar))
print(bos_fiyatlar[["Başlık", "Fiyat", "Link"]])

# Duplikeleri kaldır
df = df.drop_duplicates(subset="Link", keep="first")

# Fiyatı olmayan satırları kaldır
df = df.dropna(subset=["Fiyat"])
```

```
# Fiyatları düz sayı formatına çevir
# Değerler numpy değeri olarka dönüyor, bunu string'e çevir, ardından regex
kullanarak sadece sayıları al ve integer'a çevir
# \D sayı olmayan karakterleri temsil eder
df["Fiyat"] = df["Fiyat"].astype(str).str.replace(r"\D", "",
regex=True).astype(int)
# Fiyatları küçükten büyüğe sırala
df = df.sort_values("Fiyat")
```

3.4- Outlier Tespiti

Outlier tespiti için IQR yöntemi kullanılmıştır. Alt değer için katsayı 1.5 üst değer için ise 3. seçilmiştir.

```
# TQR yöntemi

# Çeyrek değerleri hesapla
Q1 = df["Fiyat"].quantile(0.25)
Q3 = df["Fiyat"].quantile(0.75)

IQR = Q3 - Q1

# Outlier sınırlarını belirle
lower_bound = Q1 - 1.5 * IQR
upper_bound = Q3 + 3 * IQR

# Outlierları seç
outliers = df[(df["Fiyat"] < lower_bound) | (df["Fiyat"] > upper_bound)]
print("\nOutlierlar (IQR yöntemi):")
print(outliers[["Fiyat"]])

# Outlierları kaldır
df = df[(df["Fiyat"] >= lower_bound) & (df["Fiyat"] <= upper_bound)]</pre>
```

3.5- K-Means Kümeleme

Hazır kütüphaneler aşırı kuvvetli ve çok parametreli olduğu için manuel k-means algoritması yazılmıştır.

```
# Veri kümesindeki fiyat sütununu al.
# Değerler numpy değeri olarak dönüyor, bunu integer'a cast et, ardından
listeye çevir
fiyatlar = df["Fiyat"].values.astype(int).tolist()

# K değeri kadar rastgele merkez seç
# Merkezlerin tipini float yap ve listeye çevir
merkezler = df.sample(n=k)["Fiyat"].values.astype(float).tolist()

# Önceki merkezleri tut, başlangıçta tüm değerleri 0 yap
önceki_merkezler = [0] * k

iterasyon_sayacı = 0
```

```
Merkezler değişene kadar döngüyü devam ettir
while True:
  iterasyon sayacı += 1
  print("iterasyon:", iteration counter)
  kümeler = []
  for i in range(k):
      kümeler.append([])
  for fiyat in fiyatlar:
      en yakin merkez index = 0
      en kucuk fark = abs(fiyat - merkezler[0]) # Öklit mesafesi
          fark = abs(fiyat - merkezler[i]) # Öklit mesafesi
              en yakin merkez index = i
      kümeler[en_yakin_merkez index].append(fiyat)
  for i in range(k):
      önceki merkezler[i] = merkezler[i]
      merkezler[i] = sum(kümeler[i]) / len(kümeler[i])
  if önceki merkezler == merkezler:
      break
```

3.6- Grafikler

Verileri görselleştirmek için sayıların değerlerinin gösterildiği sade bir grafik, scatter grafik ve box grafik kullanılmıştır.

```
# Grafik için plot oluştur
plt.figure(figsize=(10, 6), dpi=300)

# Grafik plot başlığını belirle
plt.title(f"Grafik")

# Index sütununu göster
plt.xlabel("Index")

# Fiyat sütununu göster
plt.ylabel("Fiyat")

# Grafik oluştur
plt.plot(range(len(fiyatlar)), fiyatlar, marker='o')

# Grafiği kaydet
```

```
plt.savefig("grafik.png", dpi=300, bbox inches='tight')
# Histogram için bir plot oluştur
plt.figure(figsize=(10, 6), dpi=300)
# Başlığı belirle
plt.title(f"Histogram")
# Fiyat sütununu göster
plt.xlabel("Fiyat")
# Histogram oluştur
plt.hist(fiyatlar, bins=100)
# Histogram'ı kaydet
plt.savefig("histogram.png", dpi=300, bbox inches='tight')
# Scatter için plot oluştur
plt.figure(figsize=(10, 6), dpi=300)
# Plot başlığını belirle
plt.title(f"K-Means Scatter Plot")
# Index sütununu göster
plt.xlabel("Index")
# Fiyat sütununu göster
plt.ylabel("Fiyat")
# Grid çiz
plt.grid(True)
# Veri kümesindeki index değerlerini x ekseninde göstermek için al
x values = df.index
# Veri kümesindeki fiyat değerlerini y ekseninde göstermek için al
y values = df["Fiyat"]
# Her küme için farklı renkler belirle
colors = ["red", "green", "blue"]
color values = []
for i in range(k):
# Veri noktalarını çiz
plt.scatter(x values, y values, color=color values, s=2)
plt.scatter(range(k), merkezler, color="black", s=100, marker="x")
plt.savefig("scatter_plot.png", dpi=300, bbox inches='tight')
```

```
plt.figure(figsize=(10, 6), dpi=300)
# Başlığı belirle
plt.title(f"K-Means Box Plot")
# Index sütununu göster
plt.xlabel("Küme")
# Fiyat sütununu göster
plt.ylabel("Fiyat")
plt.grid(True)
plt.boxplot(kümeler, patch artist=True, showmeans=True, showfliers=False)
# Box plot'u kaydet
plt.savefig("box plot.png", dpi=300, bbox inches='tight')
df["Küme"] = -1
for i in range(k):
for i in range(k):
   plt.figure(figsize=(10, 6), dpi=300)
  plt.title(f"Küme {i + 1} Histogram")
  plt.xlabel("Fiyat")
   plt.hist(kümeler[i], bins=100)
   plt.savefig(f"küme {i + 1} histogram.png", dpi=300, bbox inches='tight')
```

3.7- Veri Sayısı, Ortalama, Mod, Medyan, Standart Sapma, Min, Max

```
# Veri sayısı, ortalama, mod, medyan, standart sapma, minimum ve maksimum
değerleri hesapla
veri_sayisi = len(df)
print("\nVeri Sayısı:", veri_sayisi)

ortalama = df["Fiyat"].mean()
print("Ortalama:", ortalama)
```

```
mod = df["Fiyat"].mode().values[0]
print("Mod:", mod)
medyan = df["Fiyat"].median()
print("Medyan:", medyan)
standart sapma = df["Fiyat"].std()
print("Standart Sapma:", standart sapma)
minimum = df["Fiyat"].min()
print("Minimum:", minimum)
maksimum = df["Fiyat"].max()
print("Maksimum:", maksimum)
# Her bir küme için bunları hesapla
for i in range(k):
   print(f"\nK\u00fcme {i + 1} ({len(k\u00fcmeler[i])} eleman):")
   print("Ortalama:", sum(kümeler[i]) / len(kümeler[i]))
   print("Mod:", pd.Series(kümeler[i]).mode().values[0])
   print("Medyan:", pd.Series(kümeler[i]).median())
   print("Standart Sapma:", pd.Series(kümeler[i]).std())
   print("Minimum:", min(kümeler[i]))
   print("Maksimum:", max(kümeler[i]))
```

3.8- Temizlenmiş Veriyi Kaydetmek

```
# Fiyatları küçükten büyüğe sırala, kümeleriyle birlikte yaz

df = df.sort_values("Fiyat")

df["Küme"] = -1

for i in range(k):
    df.loc[df["Fiyat"].isin(kümeler[i]), "Küme"] = i + 1

# Excel dosyasına yaz

print("\nExcel dosyası 'temizlenmiş_veri.xlsx' olarak oluşturuldu.")

df.reset_index()[["Fiyat","Küme"]].to_excel("temizlenmiş_veri.xlsx",
index=False)
```

3.9- Ekran Görüntüleri

```
Duplikeler (aynı linke sahip satırlar): 0
Empty DataFrame
Columns: [Başlık, Fiyat, Link]
Index: []

Boş Fiyatı Olan Satırlar: 0
Empty DataFrame
Columns: [Başlık, Fiyat, Link]
Index: []
```

Outl	ierlar	(IQR	yöntemi):	
Fiyat				
36	26	90		
133	26	90		
153	26	90		
431	36			
293	300			
101	350			
447	400			
473	400			
91	46	90		
213	5000			
418	4500	90		
240	4500	90		
350	45000			
70	50000			
111	50000			
570	300000			
323	310000	90		

iterasyon: 1
iterasyon: 2
iterasyon: 3
iterasyon: 4
iterasyon: 5

iterasyon: 6

Veri Sayısı: 555

Ortalama: 18642.98018018018

Mod: 15000

Medyan: 18000.0

Standart Sapma: 5164.77726003899

Minimum: 7500 Maksimum: 40000 Küme 1 (229 eleman):

Ortalama: 14171.61135371179

Mod: 15000

Medyan: 15000.0

Standart Sapma: 1652.8521951443013

Minimum: 7500 Maksimum: 16500

Küme 2 (233 eleman):

Ortalama: 19522.339055793993

Mod: 20000

Medyan: 20000.0

Standart Sapma: 1853.159290070134

Minimum: 16950 Maksimum: 23000

Küme 3 (93 eleman):

Ortalama: 27450.0

Mod: 25000

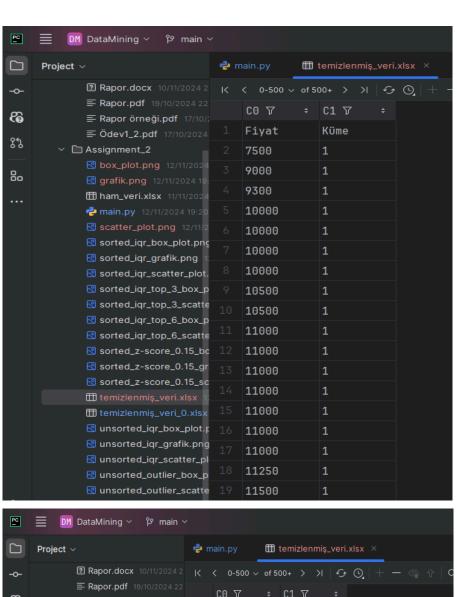
Medyan: 26000.0

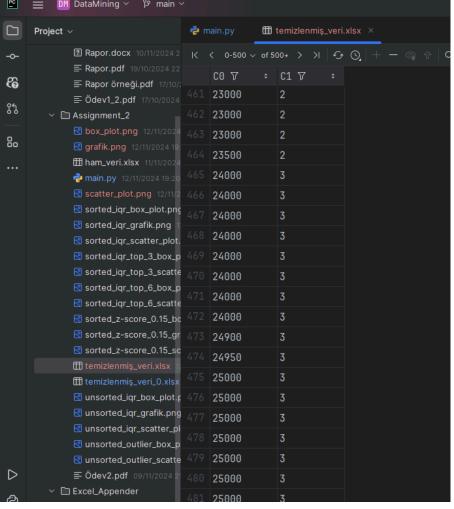
Standart Sapma: 3881.785783575031

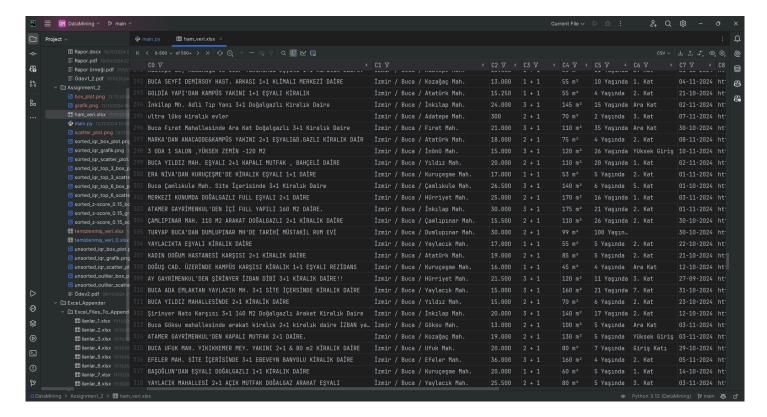
Minimum: 23500 Maksimum: 40000

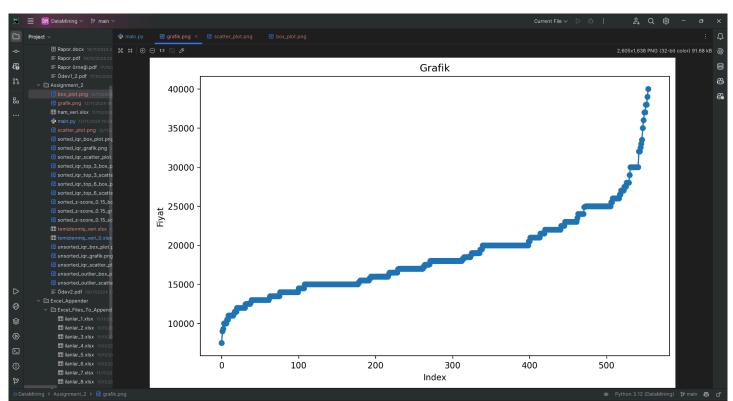
Excel dosyası 'temizlenmiş_veri.xlsx' olarak oluşturuldu.

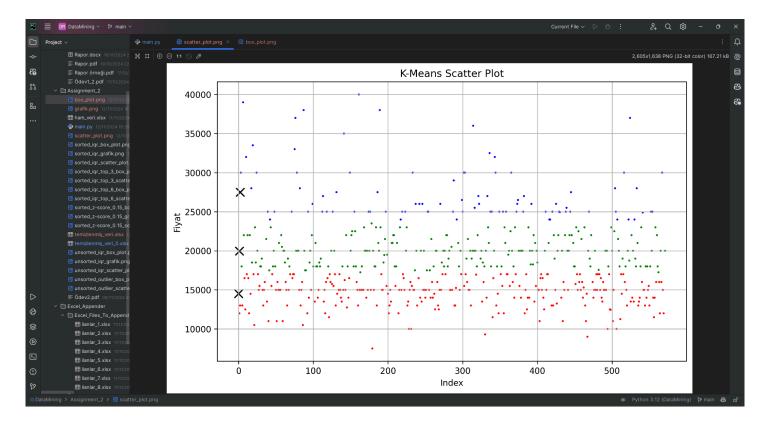
Process finished with exit code 0

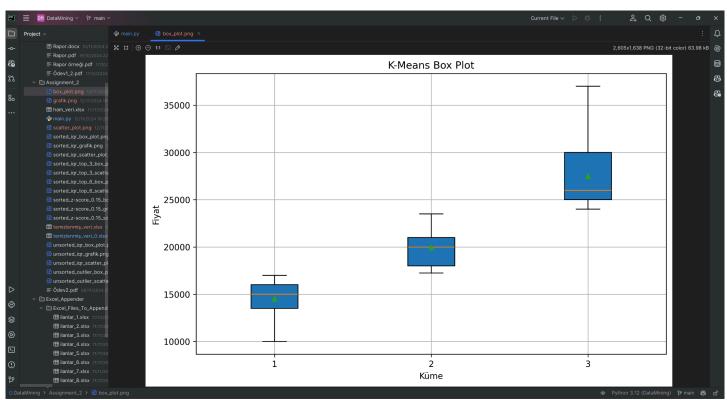

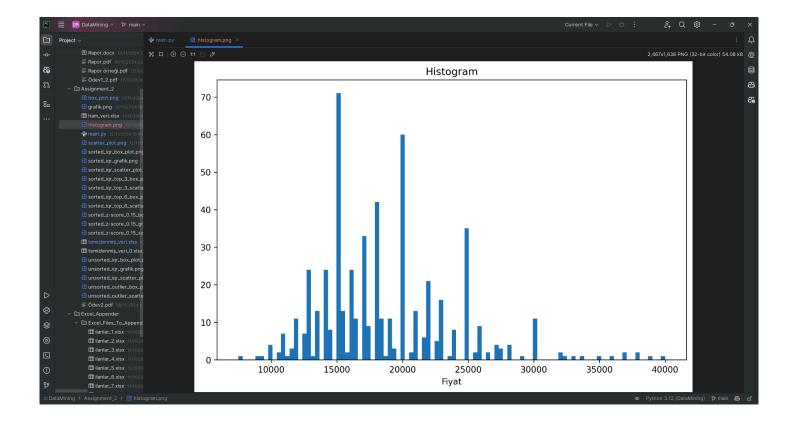

4- Değerlendirme

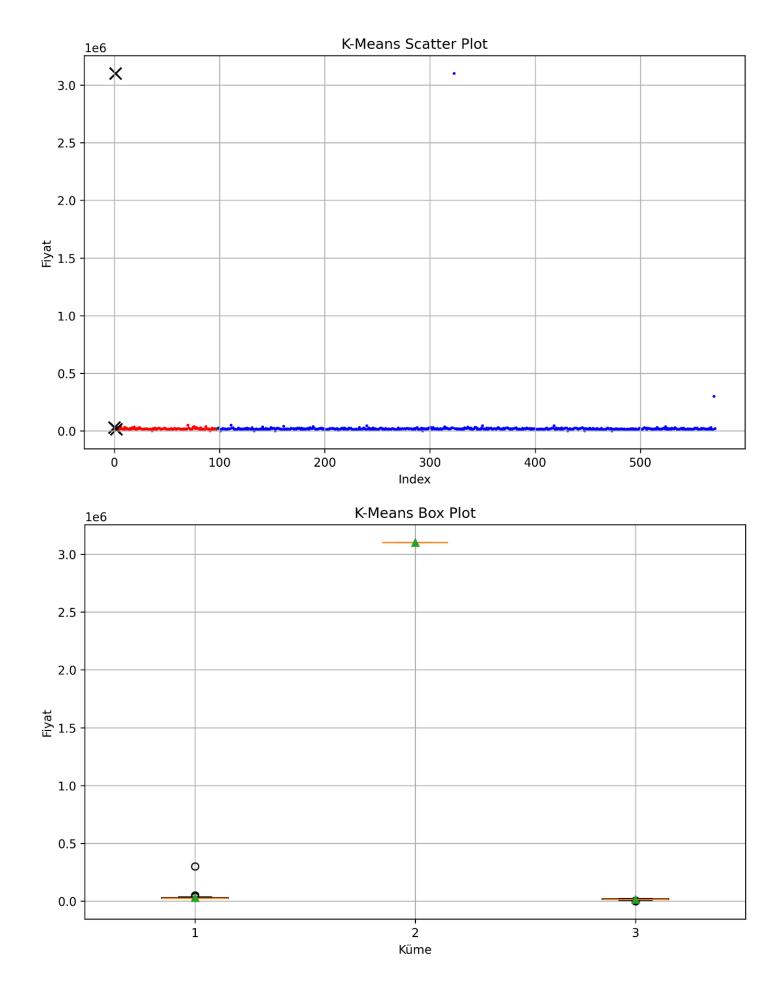
Projeyi yapmak için öncelikle elimde kayda değer miktarda veri olması gerekiyordu. Önceki ödevi az veri ile göndermiştim. Bu yüzden daha fazla veri çektim. Cloudflare doğrulaması her çıktığında modemimi açıp kapattım ve yeni bir ip adresine geçtim. Bu işlemi 8-9 defa yaptım. Elimde 573 ilan verisi mevcut olunca bıraktım.

Ödevi yapmak için ilk önce yapay zekaya başvurdum ancak bu konuda fazlasıyla yetersizdi. Yeterli olduğu sohbetlerde ise ilerledikçe halüsinasyon görmeye başlayıp olmayan methodları ve attributeları kullanmaya başlıyordu. Kullandığım ide'deki copilot pek çok şeyi kolaylaştırmış olsa da o da çok iyi değildi. Bu yüzden kütüphane öğrenme sürecimi dökümantasyon, eğitim/tutorial siteleri ve forumlardan halletmeye çalıştım.

İlk olarak scikit-learn kütüphanesini kullandım ancak methodlar, parametreler ve genel olarak kullanımı hiç alışık olmadığım bir yoldaydı. Kendimi kaybolmuş ve seviyemin çok üstünde araçlar kullanıyormuş gibi hissettim. Bunun en büyük sebebi okul dışı zamanımın neredeyse tamamını oyun geliştirme, nesneye yönelik programlama ve c# ile geçirmem. Farklı kodlama tarzı, farklı programlama dili ve farklı konseptler ile uğraşıyordum. Bu yüzden slaytlarda yer alan k-means algoritmasını kendim yaptım ve dış kütüphanelere olabildiğince az bağlı olmaya çalıştım.

Pandas her ne kadar kolay kullanımı hedefleyen bir kütüphane olsa da veri tiplerinin belirsizliğinden doğan cast hataları, parametre hataları, operatörlerin geçersizliği gibi şeyler bana çok engel oldu. Python compile edilen bir dil olmadığı için bunların hepsi runtime'da belli oldu ve bu durum beni daha da yavaşlattı. Yine aynı sebepten ötürü kullandığım ide'nin yardımı çok az dokundu.

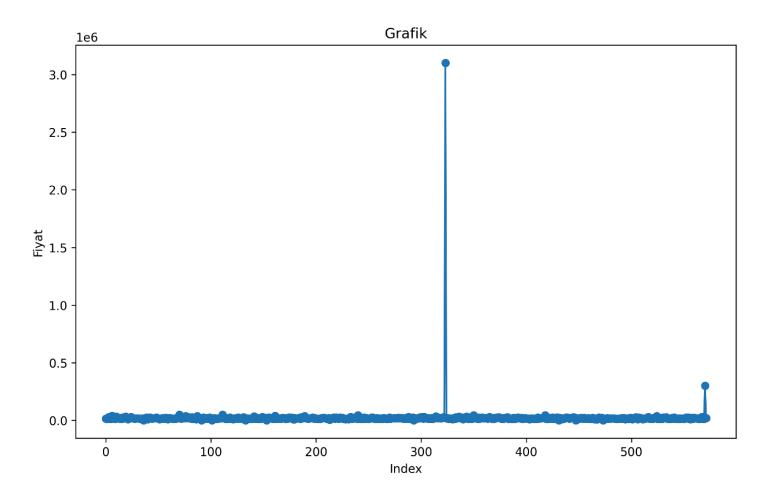
İlk çalışan verisyonumda verileri düzgün temizleyemediğimi fark ettim. Emlakçılar bazı ilanları satılık yerine kiralık olarak eklemiş ve bu ilanlar scrape yaparken veri setime girmiş. Kira bedeli 3 milyon olan bir ilan algortitmayı inanılmaz şekilde bozdu ve bu da böyle bir grafik ortaya çıkardı:

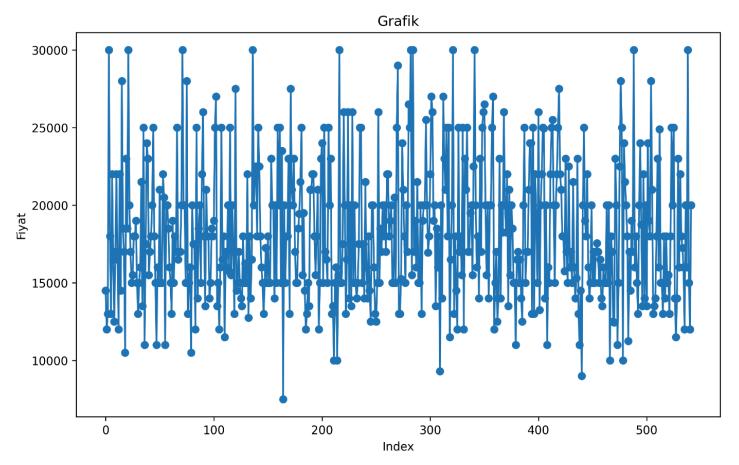
Daha sonra fiyat tablosuna biraz daha detaylı baktığımda kiralık daire ilanlarında günlük kiralık dairelerin de bulunduğunu ve bu ilanlarda fiyat olarak da günlük fiyat yazdığını fark ettim. Yani kira bedeli 200 TL, 300 TL olan pek çok ilan vardı. Bu gürültülerden kurtulmak gerekiyordu.

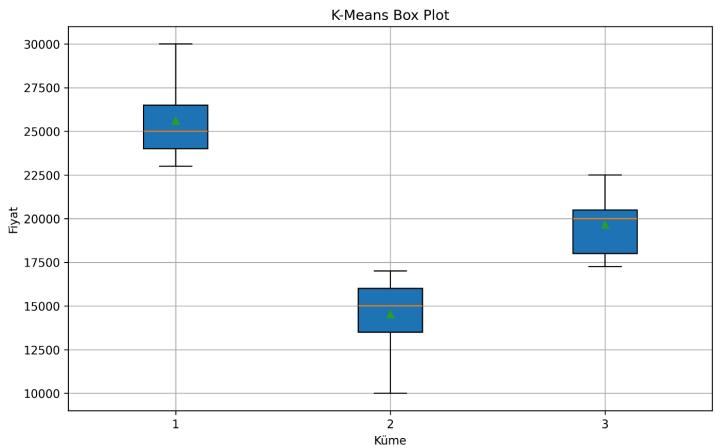
Fiyat 200 200 200 300 300 350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000	C1 ▽ ÷
200 200 200 300 300 350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	
200 200 300 300 350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000	
200 300 300 350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	
300 300 350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	200
300 350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	200
350 400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	300
400 400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	300
400 400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	350
400 5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	400
5000 7500 9000 9300 10000 10000 10000	400
7500 9000 9300 10000 10000 10000	400
9000 9300 10000 10000 10000	5000
9300 10000 10000 10000	7500
10000 10000 10000	9000
10000 10000 10000	9300
10000	10000
10000	10000
	10000
10500	10000
10300	10500

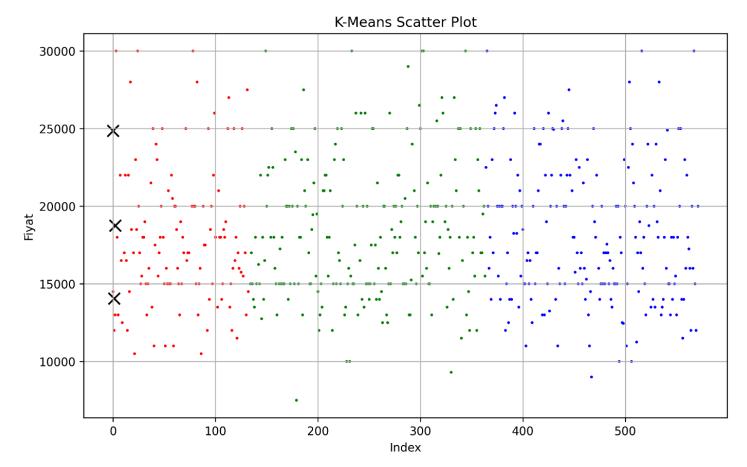
Gürültülerden kurtulmak için 2 yol kullanacaktım. Bunlardan birisi IQR yöntemi diğeri ise Z-Score yöntemi. IQR yöntemi eğilimli dağılım gösteren veriler, Z-Score ise normale yakın dağılım gösteren veriler için daha uygun. Verilerimin dağılımını gözlemlemek için grafik çizdim.

Bu grafik bana hiçbir bilgi vermedi. O yüzden iki yöntemi de denemeye karar verdim. Önce IQR ile başladım ve çarpanı genel olarak kullanılan 1.5 olarak belirledim. Verimi temizledim ve ardından bu grafikleri oluşturdum.

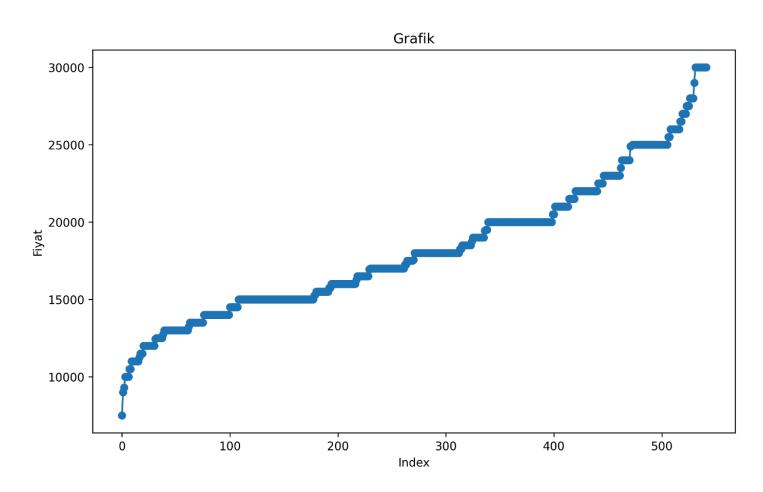

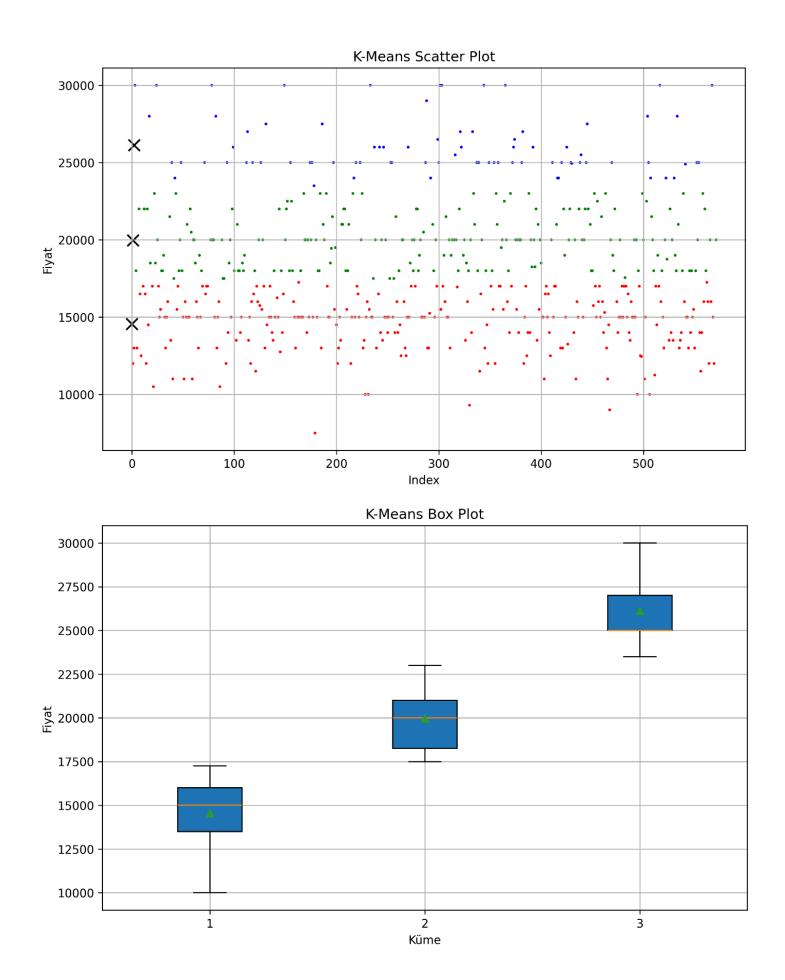

İlk grafiğin inişleri ve çıkışlarının x ekseninin zaman belirtmediği için anlamsız olduğunu fark ettim. Veriler sıralı olsaydı grafiğimiz çok daha düzgün görünürdü. Ayrıca scatter grafiğine bakınca fark ettim ki kümeleme algoritması indexlerin sıralı olmamasından ötürü kötü etkilenmiş.

Verileri sıraladım ve tekrar grafik çıktıları aldım.

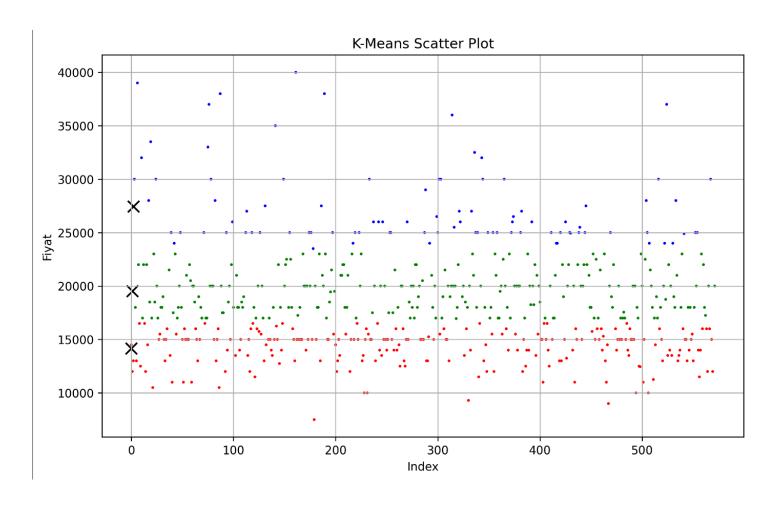

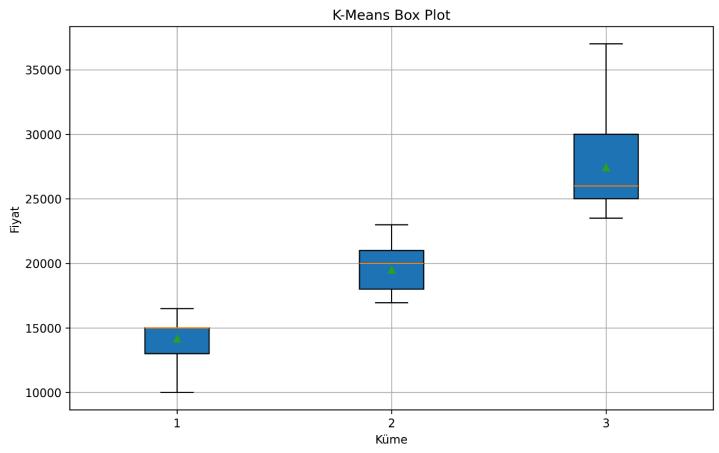
Outlierları grafiklerde belirtmem ekstrem değerlerden ötürü her şeyi inanılmaz küçültüyordu ve grafikleri bozuyordu. Bu yüzden outlierları grafikte göstermek yerine yazdırmaya karar verdim:

Outlie		yöntemi):	314 76	36000 37000
36 133	Fiyat 200 200		524 87 189	37000 38000 38000
153 431 293 101	200 300 300 350		6 161 418 240	39000 40000 45000 45000
447 473 91 213	400 400 400 5000		350 70 111 570	45000 50000 50000 300000
343	32000		323	3100000

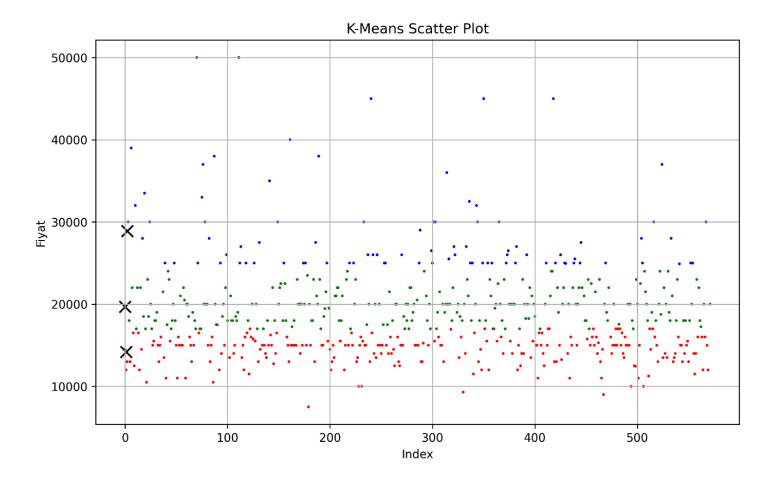
Soldaki sayılar indexleri sağdakiler ise fiyatı temsil ediyor. Buraya hepsini sığdıramadım ancak genel olarak şunu fark ettim: IQR yöntemi düşük değerleri iyi filtrelese de yüksek değerleri olması gerektiğinden daha fazla filtreliyordu. Günlük kiralık daireler ayrışmıştı ancak yüksek kiralı normal ilanlar da onlarla birlikte gitmişti. 32 bin ve 50 bin arasındaki değerler mantıklı değerler. Bu yüzden üst tabanın katsayısını 1.5'dan 3'e çıkardım. Outlierlar aşağıdaki gibi oldu ve yeni grafikleri oluşturdum.

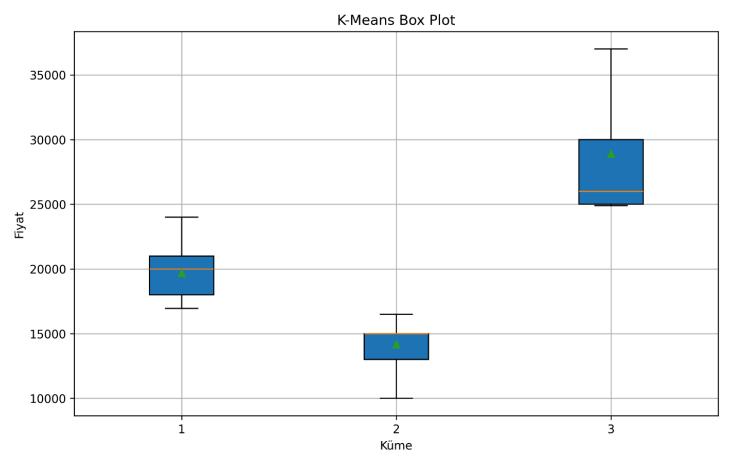
	Fiyat
36	200
133	200
153	200
431	300
293	300
101	350
447	400
473	400
91	400
213	5000
418	45000
240	45000
350	45000
70	50000
111	50000
570	300000
323	3100000

Outlier olarak seçilen 45 ve 50 bin liralık ilanları da veri setime katmak istedim ve bu yüzden üst tabanın katsayısını 6 yaparak bir daha grafikler oluşturdum.

Genel dağılımı biraz bozdukları için günün sonunda üst değer katsayısını 3 yapmaya karar verdim.

Sıralı grafikte verimin dağılımının normal olmadığını fark ettiğim için uygulamama z-score eklemedim ancak yine de deneyip görmek istedim o yüzden buraya ekliyorum:

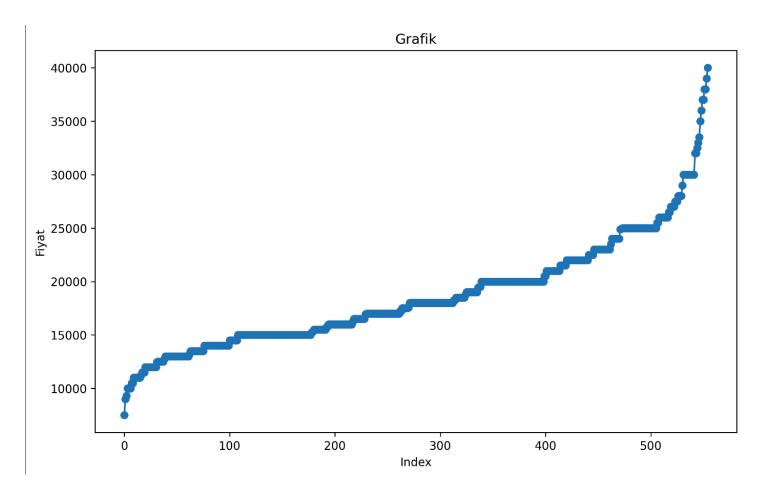
```
# Fiyat sütununu z-score'a çevir
df["Z-Score"] = (df["Fiyat"] - df["Fiyat"].mean()) / df["Fiyat"].std()

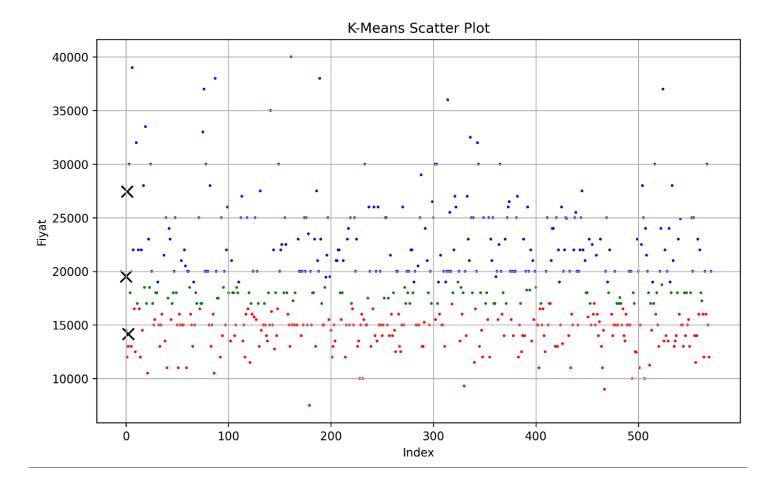
z_score_modifier = 0.15

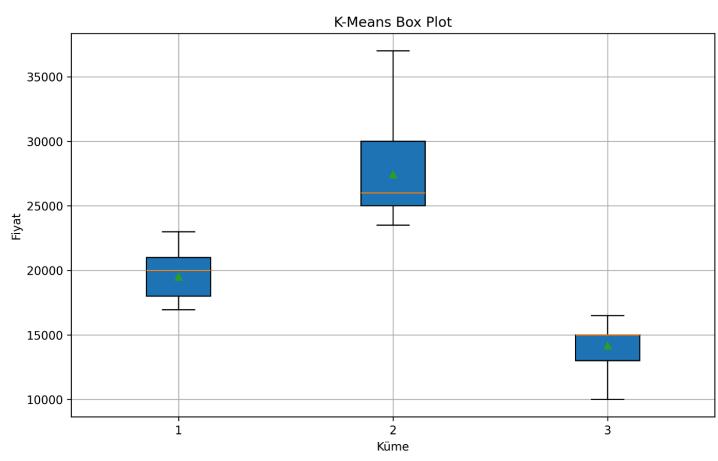
# Z-Score değeri z_score_modifier'dan büyük veya eksi z_score_modifier'dan küçük olan satırları seç
outliers = df[(df["Z-Score"] > z_score_modifier) | (df["Z-Score"] <
-z_score_modifier)]
print("\nOutlierlar (Z-Score yöntemi):")
print(outliers[["Fiyat"]])

# Outlierları kaldır
df = df[(df["Z-Score"] <= z_score_modifier) & (df["Z-Score"] >=
-z_score_modifier)]
```

z_score_modifier 0.15 olduğunda alt değer katsayısı 1.5 ve üst değer katsayısı 3 olan IQR yöntemi ile hemen hemen aynı değerler outlier olarak tespit edildi ve benzer grafikler elde ettim.

Farklı yol da aynı durumu ortaya çıkarınca uygun analizi yaptığımı düşünüp daha fazla deneme yapmayı bıraktım. Elbette random başlangıçtan ötürü her denememde kümeler biraz değişiyordu, bunu da birkaç deneme yapıp daha dengeli dağılım gözlemlediğim halinde durarak hallettim.

Benim için öğretici ve uğraşması keyifli bir ödevdi. İlk başta ham verileri elde etmek için modemimle defalarca uğraşmak biraz sinir bozucuydu ancak farklı yolları deneyip farklı grafikler yazdırmak, bunları değerlendirmek, parametrelerle uğraşıp yeni grafikler elde etmek güzeldi. Ayrıca k-means algoritmamı kendim yazdığım için de sevinçliyim. Kütüphaneler karmaşık syntax ve inanılmaz fazla sayıdaki parametreleri ile gözümü çok korkutmuştu.

5- Kaynaklar

Chat GPT

Ders Slaytları

https://scikit-learn.org/1.5/modules/generated/sklearn.cluster.KMeans.html

https://www.w3schools.com/python/python_ml_k-means.asp

https://matplotlib.org/stable/index.html#matplotlib-release-documentation

https://matplotlib.org/stable/api/ as gen/matplotlib.pyplot.scatter.html

https://www.w3schools.com/python/matplotlib scatter.asp

https://matplotlib.org/stable/api/ as gen/matplotlib.pyplot.boxplot.html

https://www.geeksforgeeks.org/box-plot-in-python-using-matplotlib/

https://regexr.com/

https://medium.com/analytics-vidhya/removing-outliers-understanding-how-and-what-behind-the-magic-18a78ab480ff

https://medium.com/@datasciencejourney100_83560/z-score-to-identify-and-remove-outliers-c17382 a4a739